

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon uudistaminen 2021 - 2023

Soila Nordström
Opetushallitus
Ammatillinen osaaminen

Ajankohtaista ammatillisissa perustutkinnoissa

- Kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa otetaan käyttöön yhtenäiset arviointikriteerit 2024 mennessä.
- Sama kriteeristö otetaan käyttöön kaikissa perustutkintojen yhteisissä ammatillisissa valinnaisissa tutkinnon osissa **1.8.2022** alkaen.
 - Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, huippuosaajana toimiminen, yritystoiminnan suunnittelu, yrityksessä toimiminen ja ilmastovastuullinen toiminta
 - Kansainvälisessä työympäristössä toimiminen (uusi tutkinnon osa, julkaistaan vuoden 2021 lopussa)
- YTO:t; yhtenäinen arviointikriteeristö käyttöön **1.8.2022** alkaen. Uudistamisen yhteydessä osa-alueiden osaamistavoitteiden kuvausta on täsmennetty. Osa-alueiden vaatimustaso ja osaamispisteet säilyvät ennallaan.
- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet>

Ammatillinen tutkinnon osa

Ammattitaitovaatimukset

Arviointikriteerit

Ammattitaidon osoittamistavat

17/11/2020 | Opetushallitus

Perusteen sisältö

Perusteen tiedot

Tutkinnon osat

Tutkinnon muodostuminen

Musiikin osaamisala

Musiikkiteknologian osaamisala

Pianovirityksen osaamisala

Säveltäminen, 15 osp

Koodi: 101058

Järjestysnumero: 6

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija suunnittelee musiikin säveltämistä

- käyttää ja soveltaa tietoa musiikin rakenteista ja tyylisuunnista (2183)
- käyttää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa ja soitinten ja soitinryhmien tuntemusta sävellystyössä (2182)
- hyödyntää digitaalisaation mahdollisuuksia sävellystyössä (2181)
- ottaa säveltäessään huomioon kohderyhmän ja esitysympäristön (2180)

Opiskelija säveltää musiikkia

- säveltää musiikkia esiteltävään muotoon (2179)
- etenee sävellystyössään suunnitelmallisesti (2178)
- neuvottelee tarvittaessa sävellystyöstä esittäjän tai tilaajan kanssa (2177)
- noudattaa sovitteja aikatauluja (2176)
- tekee valintoja ja päätöksiä saamansa palautteen perusteella (2175)

Opiskelija noudattaa tekijänoikeussääntöjä ja markkinoi säveltämänsä musiikkia

- noudattaa alan sopimuskäytäntöjä ja yleisiä toimintaperiaatteita (2174)
- noudattaa tekijänoikeussääntöjä ja huolehtii omista tekijänoikeuksistaan (2173)
- arvioi säveltämänsä musiikkia ja ottaa vastaan palautetta (2172)
- markkinoi säveltämänsä musiikkia ja osaamistaan (2171)

Arviointi

Opiskelija

- Tyydyttävä 1
- toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti
 - toimii yhteistyökkyisesti
 - tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita
 - hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa
 - muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti

- Tyydyttävä 2
- toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti
 - toimii yhteistyökkyisesti ja vuorovaikutteisesti
 - tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita
 - hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti
 - muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti

- Hyvä 3
- toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
 - toimii yhteistyökkyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa
 - selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista
 - hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti
 - arvioi suoritustaan realistisesti

- Hyvä 4
- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
 - toimii yhteistyökkyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa
 - selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja
 - soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti
 - arvioi suoritustaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

- Kiitettävä 5
- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat
 - toimii yhteistyökkyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa
 - soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti
 - esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteelluja kehittämisehdotuksia
 - arvioi suoritustaan realistisesti ja esittää perusteelluja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen
 - ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammatillitonsa näytössä käytännön työtehtävissä esittelemällä kaksi säveltämänsä itsenäistä sävellystä tai osan laajemmasta sävellyskokonaisuudesta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammatillitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammatillitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti mulla tavoin.

Esimerkki musiikkialan perustutkinnosta OPH-2726-2019, tutkinnon osa Säveltäminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija suunnittelee musiikin säveltämistä

- käyttää ja soveltaa tietoa musiikin rakenteista ja tyyli suunnista (2183)
- käyttää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa ja soitinten ja soitinryhmien tuntemusta sävellystyössä (2182)
- hyödyntää digitalisaation mahdollisuuksia sävellystyössä (2181)
- ottaa säveltäessään huomioon kohderyhmän ja esitysympäristön (2180)

Opiskelija säveltää musiikkia

- säveltää musiikkia esiteltävään muotoon (2179)
- etenee sävellystyössään suunnitelmallisesti (2178)
- neuvottelee tarvittaessa sävellystyöstä esittäjien tai tilaajan kanssa (2177)
- noudattaa sovittuja aikatauluja (2176)
- tekee valintoja ja päätöksiä saamansa palautteen perusteella (2175)

Opiskelija noudattaa tekijänoikeussäädöksiä ja markkinoi säveltämäänsä musiikkia

- noudattaa alan sopimuskäytäntöjä ja yleisiä toimintaperiaatteita (2174)
- noudattaa tekijänoikeussäädöksiä ja huolehtii omista tekijänoikeuksistaan (2173)
- arvioi säveltämäänsä musiikkia ja ottaa vastaan palautetta (2172)
- markkinoi säveltämäänsä musiikkia ja osaamistaan (2171)

Työprosessi

Ammattitaitovaatimukset kuvaavat tutkinnon osassa edellytettävän osaamisen

Ammattitaitovaatimukset

- Muodostuvat tutkinnon osan työprosessista tai tehtäväkokonaisuudesta
 - Ryhmitelty työprosessin vaiheiden (valmistelu, tekeminen, viimeistely) tai tehtäväkokonaisuuden osien (xx tehtävissä toimiminen, yy tehtävissä toimiminen) mukaan
- Sisältävät ko. tutkinnon osassa edellytettävät taidot, pätevyudet ja tiedot (= ammattitaito, osaaminen)
- Elinikäisen oppimisen avaintaidot sisältyvät ammattitaitovaatimukseen ja osaamistavoitteisiin

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon uudistaminen

- Sisällöissä huomioitavia mm.
 - Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon alaan kuuluvat lainsäädännön uudistukset
 - STM: Henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelma
 - Kansallinen RAI
 - Turvallinen lääkehoito 2021 ja lääkehoito-osaamisen palautteet
 - Karvi, sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon arviointi
<https://karvi.fi/publication/ammattillinen-osaaminen-ja-pedagoginen-toiminta-sosiaali-ja-terveysalan-perustutkinnossa/>
 - Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon työelämätoimikunnan tilannekuva
<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/sosiaali-ja-terveysalan-pt-tyoelamatoimikunnan-tilannekuva-2018-2019.pdf>
 - Osaamisen ennakointifoorumi (OEF), mm. ammattialakohtaiset osaamiskortit
 - SoTeHy-alan ennakointiryhmä, mm. toimintakykyosaamisen suositus
 - Kuntoutuksen koulutuksen ja tutkimuksen foorumi (KunFo) <https://minedu.fi/kunfo>
 - Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisfoorumin suositukset
 - Osaamisella Soteen, 1. vaiheen loppuraportti
 - Toisen asteen koulutuksen maksuttomuus vs. perustason ensihoidon ajokortti
 - Palautteet

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon uudistaminen, suunnitelma

- Työ alkaa, kun hankintasopimus on allekirjoitettu, tavoitteena marraskuu 2021.
- Työ toteutetaan avoimessa prosessissa
- 1. työpaja/webinaari, jonka tavoitteena on tiedottaa perustetyöstä sekä koota osaamistarpeita ja kehittämisehdotuksia järjestetään 19.1.2021
- Valittava toimittaja järjestää yhdessä Opetushallituksen kanssa vuoden 2022 aikana avoimia työtyöpajoja sosiaali- ja terveysalan koulutuksen järjestäjille, työelämälle sekä viranomaisille ja asiantuntijoille.
- Valittava toimittaja järjestää työn aikana tarvittavat kohdennetut asiantuntijatapaamiset ja -kuulemiset yhteistyössä Opetushallituksen asiantuntijan kanssa.
- Sote pt:n työelämätoimikunnan kanssa käydään vuoropuhelua koko prosessin ajan.
- Lausuntoversio julkaistaan ePerusteissa ja sitä esitellään webinaarissa helmikuun alussa 2023.
- Perusteluonnos lausunnoille helmi-maalikuussa 2023, lausuntoaika 4 viikkoa.
- Valittava toimittaja viimeistelee tutkinnon perusteet yhdessä Opetushallituksen kanssa 1.6.2023 mennessä, jonka jälkeen perusteet lähetetään käännettäviksi ja hyväksymisprosessi käynnistetään.
- Perusteet julkaistaan 12/2023
- Perusteet tulevat voimaan 1.8.2024.

Lisäksi

- Yleinen linjaus tutkintojen kehittämisessä, tutkinnon osien laajuudet 15:lla jaollisiksi

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

soila.nordstrom@oph.fi
puh. 029 533 1487

